

Szabó Patrik:

Flörtölés vagy „Flingelés”? – A blockchain technológia és szexuális beleegyezés

Korunk jogászai számára az egyik legnagyobb kihívást a technológiában rejlő és a rohamos műszaki fejlődés által megnyitott informatikai lehetőségek jelentik. Elegendő, ha a Facebook vagy a Google legújabb fejlesztéseire gondolunk, és már is számtalan érdekesebbnél – érdekesebb adatvédelmi és személyiségi jogi kérdéssel állunk szemben. Az ilyen és ehhez hasonló visszaélések megelőzésére már több elképzelés is megfogalmazódott, azonban ezen megoldási kísérletek közül is kiemelkedik az ún. blockchain technológia, amit napjainkban már a partnerkereső applikációk területén is alkalmaznak.

I. Mi is az a blockchain?⁵⁰

A blokklánc (blockchain) technológia, alapvetően az ún. kriptó- vagy digitálisvaluták (pl.: Bitcoin) használata során terjedt el.⁵¹ A technológia lényege, hogy a felhasználók által generált pénzmozgásokat egyetlen központosított szerv helyett több computer ellenőrzi, melyek egy közös algoritmus alapján megállapítják, hogy mely tranzakciók a valóságok, és melyek nem, a valódi ügyletekről pedig, egy jegyzéket készítenek, amit blokknak nevezünk. Minden blokk meghatározott számú tranzakció nyilvántartására alkalmas, ezért ha az egyiküket megfejtik⁵², egy újabbat hoznak létre, és az eddig létrejött blokkok összességéből megszületik a blokklánc, amit angolul blockchainnek nevezünk. Ennek a megoldásnak az az egyik legnagyobb előnye, hogy az ellenőrzés decentralizálásával elkerülhetjük, hogy az egyetlen központosított ellenőrző szervet működtetők korrupciója, vagy a szervet ért hackertámadások beavatkozzanak az pénzmozgások zavartalan menetébe.⁵³

A blokklánc technológiát a bankok és a hitelintézetek mellett az ún. okos szerződések (*smart contracts*⁵⁴) körében is alkalmazni kezdték. Az ilyen szerződések esetében ez nem jelent más, minthogy a felek közötti megállapodás végrehajtását, lényegében egy kódáá tömörítik, amely, a tranzakciókhoz hasonlóan, egy blokknak nevezett jegyzékbe kerül,

⁵⁰ Lásd a technológiáról szóló weboldalt: <https://www.blockchain.com/> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁵¹ Investopedia: Definition of Blockchain. <https://www.investopedia.com/terms/b/blockchain.asp> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁵² Ahhoz, hogy egy bányász egy újabb blokkot hozzon létre, úgy kell változtatnia a hozzáadandó blokkfej tartalmát, hogy annak és az előző blokkfejnek az együttes hash-e egy meghatározott számsorral (0000000) kezdődő hash-t eredményezzen. Ezt csak úgy tudja kiszámítani, hogy próbálkozik. Ha a bányások gyorsabbak, akkor nehezedik a feladvány (már 00000000 kezdetűnek kell lennie). Mialatt próbálkozik a node, ezalatt tranzakciókat gyűjt különböző prioritásokat figyelembe véve, mindaddig, amíg meg nem telik a blokk. Ez azonban nem szükségszerű. Ha ugyanis előbb fejt meg a feladványt, akkor csak az addig besorolt tranzakciókat rendezi be a blokkba.

⁵³ MARR Bernard: 30+ Real Examples Of Blockchain Technology In Practice. <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2018/05/14/30-real-examples-of-blockchain-technology-in-practice/#54095c8d740d> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁵⁴ Lásd: Investopedia: Definition of smart contracts. <https://www.investopedia.com/terms/s/smart-contracts.asp> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

ahol megőrződik, és az névtelenül vagy álnéven szerződő felek számára mindenkor elérhetővé válik. Ezt a módszert pedig, már az innovatív és biztonságra törekvő online partnerkereső felületek is egyre gyakrabban alkalmazzák.

II. 'Legal Fling'

A holland LegalThings One nevű, a jogban rejlő műszaki és technológia lehetőségekkel foglalkozó csoport létrehozott egy 'Legal Fling' nevű blockchain alapú rendszert, mellyel a felhasználók számára lehetővé teszi, hogy anélkül rögzíthessenek egy, hálózobai dolgaikról szóló, megállapodást, hogy a romantikus pillantok közepette papírt és tollat kellene ragadniuk. Az alkalmazás célja, a megalkotók állítása szerint nem más, minthogy a #metoo botrány tanulságaiból kiindulva a hasonló eseteket elkerüljék, azáltal, hogy akik szorosabb testi kapcsolatba kívánnak kerülni egymással, rögzítik az együttlétre vonatkozó, kölcsönösen elfogadott feltételeiket.⁵⁵

A LegalFling lényegében nem mást, mint egy alkalmazás, amelyre regisztrálva a felhasználók olyan partnereket találhatnak, akik a hozzájuk leginkább hasonló szexuális preferenciákkal rendelkeznek. Ehhez nem kell mást tenniük, mint az online felületen beállítani, hogy milyen körülmények között hajlandók szexuális viszonyt létesíteni valakivel. Ezzel kapcsolatban a felhasználók, többek közt arról is nyilatkozhatnak, hogy az együttlét során kívánnak-e védekezni, vagy bármi fajta szexuális szerepjátékban részt venni, illetve zavarja-e őket, ha partnerük szexuális úton terjedő betegséget hordoz, vagy kizárólag olyan nyelveket beszél, amelyeket ő maguk nem értenek. Természetesen, a regisztrálók képeket és akár videókat is megoszthat magukról ezen az oldalon. Az alkalmazás leírása szerint az sem jelent problémát, ha ezek a hétköznapi képeknél merészebb, szexuális tartalommal is rendelkeznek, hiszen garantált, hogy a feltöltött adatokkal, az említett blokklánc technológiának köszönhetően, nem történik visszaélés.⁵⁶

III. Hogyan működik?⁵⁷

Miután a felhasználó sikeresen regisztrált a felületen, és megadta az általa választott preferenciális kritériumokat, a rendszer automatikusan párosítja azokkal a felhasználókkal, akik vele megegyező elvárásokat fogalmaztak meg, és ezeket a találatokat azonnal meg is jeleníti.⁵⁸ Ezt követően, már nincs is más teendő, mint várni, hogy valaki a nevek felett megjelenő kis ikont jobbra húzva elküldje a felkérését, amelyet viszonzva, a leírás szerint, mindkét fél elfogadja az aktus alapvető feltételeit.⁵⁹ Ennek ellenére, fontos hangsúlyozni, hogy mindez nem jelent beleegyezést abba, hogy valaki

⁵⁵ Lásd a LegalFling weboldalán. <https://legalfling.io/> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁵⁶ Business Insider: You may soon be able to use the blockchain to formally consent to sex. <http://www.businessinsider.com/legalflings-blockchain-based-app-for-sexual-consent-2018-1> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁵⁷ lásd a LegalFling weboldalán. <https://legalfling.io/#features> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.)

⁵⁸ BATHA Emma: After #MeToo, phone app allows you to legally consent to sex. <https://www.reuters.com/article/us-netherlands-tech-sex-apps/after-metoo-phone-app-allows-you-to-legally-consent-to-sex-idUSKBN1F72F0> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁵⁹ The New York Times: Consent in the Digital Age: Can Apps Solve a Very Human Problem? <https://www.nytimes.com/2018/03/02/technology/consent-apps.html> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

ténylegesen szexuális viszonyba kerüljön az általa választott partnerrel, mert ehhez még, a személyes találkozást követő megerősítés szükséges, amit a felek egy egyszerű és gyors gombnyomással tehetnek meg.⁶⁰

IV. Problémák

Az alkalmazás honlapján található gyakori kérdések rendkívül jól rávilágítanak arra, hogy egy ilyen alkalmazás kapcsán milyen problémák merülhetnek fel. Ezek közül, az adatvédelmi aggályok mellett, a legégetőbb kérdéseket, a „végső” igenlő válasz megadását követő visszalépés és magának az egész folyamatnak a jogi kötőereje veti fel. Már maga, az alkalmazást ismertető weboldal is felhívja a figyelmet arra, hogy természetesen bárki visszaléphet akár az utolsó gombnyomás után is, hiszen a valódi és teljes beleegyezés – az applikáció célját megkérdőjelezve – kizárólag szóban történhet.

A vice.com által megkérdezett, az Egyesült Királyságban praktizáló ügyvéd pedig hangsúlyozta, hogy ez a fajta megállapodás a büntetőeljárásban semmiképpen sem bizonyítaná az aktusba való beleegyezést. Mindez legfeljebb enyhítő körülményként lehetne értékelhető, ha sikerülne bizonyítani, hogy az elkövető okkal hitte, hogy az áldozat beleegyezett az aktusba. Mindazonáltal, ennek alátámasztása rendkívüli nehézségekbe ütközhet, ami jól mutatja, hogy az ilyen, valószínűleg jó szándékú, alternatív megoldások és a technológiában rejlő lehetőségek mennyire komoly kihívások elé állítják napjaink jogalkalmazóit.⁶¹

⁶⁰ Independent: New app creates legally binding contracts for consensual sex, including STD-free guarantees. <https://www.independent.co.uk/life-style/consent-app-sexual-contracts-legalthings-phone-std-free-guarantee-a8154591.html> (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).

⁶¹ BAAH Nana: Turns Out That 'Legally Binding' Consent App Is Anything But. https://www.vice.com/en_uk/article/mbpkk4/turns-out-that-legally-binding-consent-app-is-anything-but?utm_campaign=global&utm_source=vicefbuk (utolsó letöltés ideje: 2018.06.20.).